

רשומות

קובץ התקנות

7 בדצמבר 2000

6070

ר"ב כסלו התשס"א

עמוד

170	תקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000
185	תקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (אגרות), התשס"א-2000

תקנות בתי משפט לענינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000

התוכן

הסעיף	התוכן	הסעיף
	פרק א' - פרשנות	1. הגדרות
	פרק ב' - עתירה מינהלית	2. מקום שיפוט
		3. המועד להגשת עתירה
		4. שיהוי
		5. כתב עתירה
		6. משיבים בעתירה
		7. עיון בעתירה
		8. דיון מוקדם בעתירה
		9. צו ביניים
		10. כתב תשובה
		11. פרטים נוספים
		12. הגשת מסמך לבית המשפט
		13. סייג למסירת מידע ומסמכים
		14. עיקרי טיעון
		15. ראיות
		16. סדר הטיעון
		17. פסק דין
		18. אי התייצבות
		19. דיון דהוף
		20. סייג לתחולת תקנות סדר הדין האזרחי
		21. העברת דיון בעתירה
	פרק ג' - ערעור מינהלי	22. מקום שיפוט
		23. המועד להגשת ערעור מינהלי
		24. כתב ערעור מינהלי
		25. המשיב בערעור מינהלי
		26. העברת חומר לבית המשפט
		27. דיון מקדמי בערעור מינהלי
		28. הוראות נושלימות
הסעיף		
	פרק ד' - תובענה מינהלית	
		29. תובענה מינהלית
		30. סייג להגשת תובענה מינהלית
	פרק ה' - ערעור על החלטת הרשם	
		31. ערעור על החלטת רשם
		32. הוראות משלימות
	פרק ו' - ערעור לבית המשפט העליון	
		33. המועד להגשת ערעור ובקשת רשות לערער
		34. הוראות משלימות
	פרק ז' - הוראות כלליות	
		35. המצאת כתבי בידין
		36. כתבי טענות נוספים
		37. בקשה תהא בכתב
		38. שינוי מועדים
		39. חישוב מועדים
		40. ביטול החלטה שניתנה על פי צד אחד
		41. הוצאות
		42. שמירת תוקף
		43. עיכוב ביצוע וסעד זמני
		44. תקופת פגרה
		45. ביטול תקנות סדרי דין
		46. תחילה
		47. הוראות מעבר
	תוספת	
		טופס 1
		טופס 2
		טופס 3

תקנות בתי משפט לענינים מינהליים (סדרו דין), התשס"א-2000

בתוקף סמכותי לפי סעיף 13 לחוק בתי משפט לענינים מינהליים, התש"ס-2000¹ (להלן – החוק), סעיף 108 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984², סעיף 14(ג) לפקודת התעבורה³, סעיף 32(ב) לחוק הרשויות המקומיות (כיווב), התשכ"ב-1962⁴, סעיף 7 לחוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית), התשל"ו-1976⁵, סעיף 1255 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965⁶, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א' – פרשנות

1. בתקנות אלה –
- הגדרות
- "בית דין" – ועדת ערר וכל גוף אחר שהחלטתו נתונה לערעור לפי התוספת השניה לחוק;
- "בית המשפט" – בית משפט לענינים מינהליים כמשמעותו בסעיף 3 לחוק;
- "החלטה של רשות" ו"רשות" – בהגדרתן בחוק;
- "הרשם" – כמשמעותו בסעיף 10 לחוק;
- "מס ערך מוסף" – כמשמעותו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976⁷;
- "מען", לענין המצאת כתבי בידין – שם הישוב, שם הרחוב, מספר הבית ומספר המיקוד, ולרבות מספרי הטלפון והפקסימילה באותו מען, אם ישנם; בהעדר שם לרחוב או מספר לבית – סימן זיהוי אחר;
- "ערעור מינהלי", "עתירה מינהלית" ו"תובענה מינהלית" – כמשמעותם בסעיף 5 לחוק;
- "שופט של בית המשפט העליון" – שופט של בית המשפט העליון שנשיאו קבע לכך;
- "תקנות סדר הדין האזרחי" – תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984⁸.

פרק ב' – עתירה מינהלית

2. (א) עתירה מינהלית (להלן – עתירה) תוגש לבית המשפט שבאזור שיפוטו ניתנה החלטה של רשות אשר נגדה מוגשת העתירה, ובהחלטה כענין מקרקעין – לבית המשפט שבאזור שיפוטו נמצאים המקרקעין.
- (ב) הוגשו כמה עתירות בנושא אחד או בנושאים דומים בעיקרם לבתי משפט שונים, רשאי שופט של בית המשפט העליון, לבקשת בעל דין, לקבוע כי העתירות, כולן או חלקן, יידונו במאוחד בבית משפט שקבע לכך.
- (ג) עתירה שאין לה נזקים שיפוט המתאים לה לפי תקנת משנה (א), תוגש לבית המשפט בירושלים; ואולם רשאי שופט של בית המשפט העליון, לבקשת בעל דין, להורות כי העתירה תועבר לבית משפט אחר.
- (ד) על בקשות לפי תקנות משנה (ב) ו-(ג) יהולו הוראות תקנה 6א לתקנות סדר הדין האזרחי, בשינויים המחוייבים.

¹ ס"ח התשי"ס, עמ' 192.

² ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

⁴ ס"ח התשכ"ב, עמ' 96.

⁵ ס"ח התשל"ו, עמ' 252.

⁶ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

⁷ ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

⁸ ק"ת התשמ"ד, עמ' 2220.

3. (א) עתירה תוגש במועד שנקבע לכך בדין. המועד להגשת עתירה
- (ב) לא נקבע מועד כאמור, תוגש העתירה בלא שיהוי, לפי נסיבות הענין, ולא יאוחר מארבעים וחמישה ימים מיום שהחלטה פורסמה כדין. או מיום שהעותר קיבל הודעה עליה או מיום שנודע לעותר עליה, לפי המוקדם.
- (ג) בית המשפט רשאי להאריך מועד שנקבע להגשת עתירה כאמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), לאחר שנתן למשיב הזדמנות להגיב לבקשת ההארכה, אם ראה הצדקה לכך.
4. בית המשפט רשאי לדחות עתירה אם ראה כי בנסיבות הענין היה שיהוי בהגשתה, אף אם הוגשה בתוך המועד של ארבעים וחמישה ימים כאמור בתקנה 3(ב) או הוארך המועד להגשתה לפי תקנה 3(ג). שיהוי
5. (א) עתירה תיפתח במסירת כתב עתירה לבית המשפט. כתב עתירה
- (ב) בכתב העתירה ייכללו כל אלה:
- (1) שם העותר, מספר זהותו ומענו להמצאת כתבי בידין, ואם הוא מיוצג – שם עורך דינו ומענו;
- (2) המשיבים ומענם להמצאת כתבי בידין, וענינו של כל אחד מהמשיבים בנושא העתירה;
- (3) תיאור ההחלטה נושא העתירה והמועד שבו פורסמה כדין, או שבו קיבל העותר הודעה על ההחלטה או שבו נודע לעותר עליה, לפי המוקדם;
- (4) הענין של העותר בנושא העתירה;
- (5) פירוט הנימוקים שבעובדה ושכחוק שעליהם מתבססת העתירה;
- (6) נעשתה פניה מוקדמת בכתב לרשות – יצורפו העתקים של ההתכתבות לענין זה; לא נעשתה פניה מוקדמת – הנימוקים להגשת העתירה בלא פניה מוקדמת;
- (7) פירוט הסעד שמבקש העותר.
- (ג) כתב עתירה יהא ערוך לפי טופס 1 שבתוספת והעובדות שבו יאומתו בתצהיר אשר יצורף לו ושיהיה ערוך לפי טופס 2 שבתוספת; בתצהיר תהיה הפרדה בין עובדות שהן בידיעתו האישית של המצהיר לבין עובדות הנכונות לפי מיטב ידיעתו ואמונתו, שלגביהן יציין את מקור ידיעתו ואמונתו.
- (ד) לכתב העתירה יצורפו, ככל שניתן, העתק צילומי של ההחלטה נושא העתירה והעתקים צילומיים של כל המסמכים הנוגעים לענין.
6. (א) המשיבים בעתירה יהיו הרשות שנגד החלטתה מכוונת העתירה, כל רשות אחרת הנוגעת בדבר, וכן כל מי שעלול להיפגע מקבלת העתירה. משיבים בעתירה
- (ב) בית המשפט רשאי, בכל שלב משלבי הדין, להורות על מחיקת עתירה אם לא צורף משיב ראוי, או להורות על צירופו של עותר או משיב, וכן על מחיקת משיב או עותר שצורף לעתירה.
7. עתירה תובא, בהקדם האפשרי, לעיון בית המשפט, והוא רשאי – עיון בעתירה
- (1) להורות למשיב להגיש תגובה מקדמית לעתירה או לענינים שקבע, בתוך מועד שקבע;
- (2) למחוק או לדחות עתירה – כולה או מקצתה – על הסף, על פי כתב העתירה בלבד או לאחר שקיבל תגובה מקדמית, אם, על פניה, אינה מגלה עילה להתערבות בית המשפט;

- (3) להחליט בבקשה להארכת מועד לפי תקנה 3(ג);
- (4) להורות לעותר להגיש תצהיר משלים או הורעה משלימה בענינים שקבע, או להגיש נוסח מתוקן של העתירה באופן שהורה;
- (5) לקבוע כי יתקיים דיון מוקדם בעתירה במעמד הצדדים, ומשעשה כן, יגישו המשיבים את תגובתם לעתירה או לענינים שקבע (להלן – כתב תגובה); כתב התגובה יוגש לבית המשפט ויומצא לשאר בעלי הדין במועד שקבע בית המשפט; לא קבע מועד, יוגש כתב התגובה לבית המשפט ויומצא לשאר בעלי הדין לא יאוחר מארבעה ימים לפני מועד הדיון;
- (6) לקבוע כי משיב יגיש כתב תשובה לפי תקנה 10 (להלן – כתב תשובה); ורשאי הוא להגדיר את הענינים הטעונים תשובה.
8. בדיון מוקדם רשאי בית המשפט –
- (1) לתת כל הוראה שרשאי הוא לתת לפי תקנה 7;
- (2) בהסכמת המשיב, לדרן ולהכריע בעתירה כאילו הוגש בה כתב תשובה;
- (3) למחוק או לדחות את העתירה, כולה או מקצתה;
- (4) להורות כל הוראה אשר יש בה כדי לייעל את הדיון, ובכלל זה להורות על ניהול הדיון בעתירה בדרך של סיכום טענות בכתב.
9. (א) בקשה למתן צו ביניים תוגש בנפרד מן העתירה, במועד הגשת העתירה או לאחר מכך; בבקשה יפורטו העובדות והנימוקים התומכים בה, ויכול שתפנה לעובדות ולנימוקים שבעתירה (להלן – כתב הבקשה); העובדות בכתב הבקשה יאומתו בתצהיר כאמור בתקנה 5(ג).
- (ב) בית המשפט רשאי לדחות את הבקשה על הסף.
- (ג) ראה בית המשפט מקום לברר את הבקשה, רשאי הוא להורות למשיב להגיש תגובה במועד שקבע, וכן רשאי הוא לקבוע מועד לדיון בבקשה במעמד הצדדים.
- (ד) בית המשפט רשאי להחליט בבקשה על יסוד כתב הבקשה והתגובה בלבד, או על יסוד הדיון במעמד הצדדים.
- (ה) ראה בית המשפט כי שהיית ההחלטה בבקשה עלולה לגרום נזק שאין לו תקנה או נזק חמור, רשאי הוא ליתן צו ארעי על יסוד הבקשה בלבד (להלן – צו ארעי); ומשנתן צו ארעי, יקבע בו מועד למתן תגובה על ידי המשיב או לדיון במעמד הצדדים בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתום עשרה ימים ממועד מתן הצו.
- (ו) בית המשפט רשאי להתנות מתן צו ארעי או צו ביניים בערובה או בתנאי אחר שיקבע, לפיצוי נזק שייגרם למשיב מהוצאת הצו, או לכל צורך שיראה בית המשפט לנכון, בנסיבות הענין.
- (ז) צו ארעי או צו ביניים שניתן שלא במעמד המשיב יהיה בתוקף עם המצאתו בהתאם לתקנה 35, למשיב שאליו הוא מכוון, בצירוף עותק העתירה, אם טרם נמסרה לו.
10. (א) הורה בית המשפט על הגשת כתב תשובה לעתירה, יוגש כתב התשובה בתוך שלושים ימים אם לא קבע בית המשפט מועד אחר.
- (ב) בכתב התשובה יפורטו אלה:
- (1) מען המשיב להמצאת כתבי טענות;

(2) פירוט הנימוקים שבעובדה ושכחוק שעליהם מתבססת התשובה;

(3) עמדת המשיב באשר לסעד המבוקש בעתירה.

(ג) כתב התשובה יהיה ערוך לפי טופס 3 שבתוספת, והעובדות שבו יאומתו בתצהיר או תצהירים אשר יצורפו אליו, כאמור בתקנה 5(ג).

(ד) לכתב תשובה יצורפו, ככל שניתן, העתקים צילומיים של כל הנוסמכים הנוגעים לענין.

(ה) משיב שלא הגיש כתב תשובה כאמור, לא יהא רשאי להשמיע את טענותיו בדיון בעתירה אלא כרשות בית המשפט.

11. (א) עותר רשאי, בתוך חמישה עשר ימים מיום שהומצא לו כתב התשובה של משיב, לדרוש מנגנו בכתב מידע או מסמכים (בתקנה זו – פרטים נוספים) לשם הבהרה או השלמה של נימוקים שבעובדה או שבהוק, הנזכרים בכתב התשובה או הנוגעים להם.

(ב) משיב רשאי לדרוש בכתב מהעותר פרטים נוספים לשם הבהרה או השלמה של נימוקים שבעובדה או שכחוק, הנזכרים בעתירה, או הנוגעים להם, לא יאוחר מחמישה עשר ימים לאחר שהורה בית המשפט על הגשת כתב תשובה.

(ג) בעל דין שקיבל דרישה למתן פרטים נוספים, ישיב עליה בתצהיר לא יאוחר מחמישה עשר ימים מיום קבלת הדרישה.

(ד) לא קיבל בעל דין פרטים נוספים שדרש במועד כאמור, רשאי הוא, בתוך שבעה ימים מתום המועד להמצאת הפרטים הנוספים, להגיש לבית המשפט בקשה בכתב לצוות על מתן הפרטים הנוספים, ובית המשפט או הרשם רשאי, לאחר דיון כמעמד הצדדים, לצוות על מתן אותם פרטים נוספים שיראה לנכון ובתוך המועד שקבע: לא יצווה בית המשפט או הרשם על מתן פרטים נוספים אם אינם דרושים לצורך הכרעה בעתירה.

(ה) הועלתה טענה בדבר חיסיון או בדבר סייג למסירת מידע או מסמך, תידון הבקשה לפי תקנה 13.

(ו) בעל דין שניתנו לו פרטים נוספים, בין לבקשתו ובין לפי צו בית המשפט או הרשם, רשאי, בתוך שבעה ימים מהיום שבו הגיעו אליו הפרטים הנוספים או בתוך המועד שקבע בית המשפט או הרשם, להגיש תצהיר נוסף לתיקון או להשלמת האמור בעתירה או בכתב התשובה, לפי הענין, ככל שהדבר נובע מאותם פרטים ונדרש בנסיבות הענין.

12. (א) ראה בית המשפט כי מסמך דרוש לשם הכרעה בענין שלפניו, רשאי הוא להורות לבעל הדין שהמסמך ברשותו להגישו לבית המשפט במועד שיקבע.

(ב) בעל הדין יגיש את המסמך לבית המשפט ולבעלי הדין האחרים; בעל הדין רשאים להגיש את הערותיהם בכתב, ככל שהדבר נובע מהגשת המסמך, במועד שקבע בית המשפט.

(ג) התנגד בעל הדין להגשת המסמך, יודיע לבית המשפט, במועד שנקבע, את טעמי התנגדותו.

(ד) החליט בית המשפט לרדות את ההתנגדות יחולו הוראות תקנת משנה (ב).

13. (א) החובה למסור מידע ומסמכים לפי תקנות 11 ו-12 כפופה לסייגים ולדרישות לענין גילוי מידע ומסמכים לפי כל דין, לרבות הוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, בשינויים המחוייבים.

* ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

(ב) הועלתה טענה בדבר סייג או חיסיון כאמור לגבי גילוי מידע או מסמך, רשאי בית המשפט לקיים את הדיון לפי תקנה 11 או 12 בדלתיים סגורות, וכן רשאי בית המשפט לקבל את המידע או המסמך המבוקשים, לעיין בהם, ולקבל הסברים מנציג היועץ המשפטי לממשלה או מנציג הרשות הנוגעת בדבר, אף בהעדר יתר בעלי הדין.

(ג) הדיון יתקיים לפני בית המשפט הדין כעתירה, אלא אם כן ביקש בעל הדין שהבקשה תירון על ידי שופט אחר של בית המשפט.

(ד) לא יורה בית המשפט על מסירת מידע או מסמכים העלולים לפגוע בזכויות צד שלישי, אלא לאחר שנתן לצד השלישי הזדמנות להשמיע את טענותיו, בדרך שיקבע.

(ה) הוצאה לגבי מידע או מסמך תעודת חיסיון לפי סעיף 44 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התש"א-1971¹⁰, יתקיים הדיון בפני שופט של בית המשפט העליון לפי סעיף 46 לפקודה האמורה.

14. (א) הוגש כתב תשובה ונקבע מועד לדיון בעתירה, יגיש כל בעל דין את עיקרי טיעונו לבית המשפט וימציא עותקים מהם במישורין לשאר בעלי הדין, ארבעה ימים לפחות לפני המועד שנקבע לדיון.

(ב) עיקרי טיעון יכללו באופן תמציתי את עיקרי טענותיו של בעל הדין בענינים שהוא רשאי לטעון בהם, וכן את האסמכתאות שבדעתו להסתמך עליהן; ואולם רשאי בעל דין להגיש עיקרי טיעון על דרך ההפניה לטיעונו כפי שפורטו בכתבי הטענות שהגיש, בצירוף האסמכתאות שבדעתו להסתמך עליהן; היתה האסמכתא פסק דין שלא פורסם ברפוס בפרסום רשמי, יצורף עותק מצולם שלו לעיקרי הטיעון.

(ג) בדיון יהא כל בעל דין רשאי לטעון בפני בית המשפט על סמך עיקרי הטיעון; רצה בעל דין להוסיף טענה או להביא אסמכתא נוספת, יוכל לעשות זאת רק ברשות בית המשפט; אולם אם הגיש עיקרי טיעון אין צורך ברשות בית המשפט אם היו הטענה הנוספת או האסמכתא הנוספת תשובה לעיקרי הטיעון של בעל הדין שכנגד.

15. (א) בית המשפט ידון בעתירה על פי ראיות שיובאו בתצהירים, ואולם רשאי הוא, לבקשת בעל דין, להתיר חקירת מצהיר של בעל הדין שכנגד, אם ראה כי הדבר דרוש לשם הכרעה בעתירה.

(ב) בקשה לחקירת מצהיר תוגש בכתב לבית המשפט, לא יאוחר מארבעה עשר ימים לפני מועד הדיון, ותפרט את הנושאים שעליהם מתבקשת החקירה; המבקש יציין בבקשה את עמדתו של בעל הדין שמטעמו הוגש התצהיר, לענין הבקשה, וכן יצורף את תגובתו של אותו בעל דין, אם נתבקש לכך על ידו.

(ג) לא רחה בית משפט את הבקשה, יורה על התייצבותו של המצהיר לחקירה במועד הדיון, אך רשאי הוא לדהות את מותן החלטתו למועד הדיון בעתירה; החליט בית המשפט במהלך הדיון בעתירה להתיר את חקירת המצהיר, רשאי הוא להורות על חקירתו לאלתר, אם הוא נוכח בדיון, או לקבוע את המועד לקיום החקירה.

(ד) לא התייצב המצהיר בהתאם להחלטת בית המשפט, לא ישמש תצהירו כראיה אלא ברשות בית המשפט.

(ה) ראה בית המשפט שהדבר דרוש לשם הכרעה בעתירה, רשאי הוא, לאחר שנתן לשאר בעלי הדין הזדמנות להגיב לבקשה, ומטעמים מיוחדים שיירשמו, להרשות השמעת עד שאינו מצהיר בנושא ובהיקף שיקבע בית המשפט.

¹⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

- סדר הטיעון
16. (א) העותר יטען תחילה והמשיב יטען אחריו, אלא אם כן קבע בית המשפט סדר טיעון אחר; היו כמה עותרים או כמה משיבים, יקבע בית המשפט את סדר הטיעון ביניהם.
- (ב) בית המשפט רשאי להתיר לבעל דין טיעון נוסף כתשוכה לטענות בעל הדין שכנגד.
- (ג) התיר בית המשפט חקירת מצהיר או חקירת עד שאינו מצהיר, תוערך הקירח לפני שמיעת טענות בעלי הדין, ואולם רשאי בית המשפט, אם ראה טעם לכך, להתיר חקירה מצהיר בשלב אחר של הדיון; המצהיר מטעם העותר יחקר תחילה, אלא אם כן קבע בית המשפט סדר אחר; היו כמה עותרים או כמה משיבים, יקבע בית המשפט את סדר חקירת המצהירים ביניהם.
- (ד) בית המשפט רשאי להורות על השלמת טיעונים בכתב בענינים שקבע, במקום טיעון בעל פה.
- פסק דין
17. בתום הדיון, או סמוך לאחריו, ככל האפשר בנסיבות הענין, ייתן בית המשפט פסק דין בעתירה; בפסק הדין מוסמך בית המשפט לרחות את העתירה או לקבלה - כולה, מקצתה או בשינויים - או להחזיר את הענין עם הוראות לרשות.
- אי התייצבות
18. (א) נמסרה הודעה בדבר דיון, לרבות דיון מוקדם, רשאי בית המשפט -
- (1) אם לא התייצב איש מבעלי הדין - למחוק או לרחות את העתירה או לרחות את הדיון למועד אחר;
- (2) אם התייצב העותר והמשיב לא התייצב - לקיים דיון בעתירה בהעדר המשיב או לרחות את הדיון למועד אחר;
- (3) אם התייצב המשיב והעותר לא התייצב - למחוק או לרחות את העתירה או לרחות את הדיון למועד אחר.
- (ב) ניתנה החלטה לפי תקנה זו, רשאי העותר או המשיב, לפי הענין, לבקש את ביטולה או שיוויה בתוך שבעה ימים מיום המצאתה, ורשאי בית המשפט לבטלה או לשנותה בתנאים שייראו לו, ובין השאר לענין הוצאות.
- דיון דחוף
19. ראה בית המשפט כי נסיבות הענין מחייבות שלא להשהות את הדיון בעתירה שלפניו, רשאי הוא לדון בה בדחיפות בסטייה מהוראות תקנות אלה, ככל הנדרש.
- טייג לתחולת תקנות סדר הדין האזרחי
20. (א) תקנות סדר הדין האזרחי לא יחולו על הליכי הדיון בעתירה; ואולם בענין שלא הוסדר בתקנות אלה, רשאי בית המשפט לנהוג בעתירה לפי תקנות סדר הדיון האזרחי, בשינויים המחויבים, אם ראה כי החקימו כל אלה:
- (1) הדבר דרוש לצורך הכרעה בעתירה;
- (2) אין בכך דבר שאינו מתיישב עם החוק, עם תקנות אלה או עם מדות ההליך המינהלי;
- (3) אין בכך כדי לפגוע בקיום ההליך באופן הוגן ויעיל.
- (ב) לא ינהג בית המשפט כאמור בתקנת משנה (א) אלא אם כן נהן לבעלי הדין הזדמנות להשמיע את טענותיהם, ומטעמים שיירשמו.
- העברת דיון בעתירה
21. (א) בקשה מטעם עותר להעברת דיון בעתירה לבית המשפט העליון, לפי סעיף 6 לחוק, תוגש עם הגשת העתירה.

(ב) בקשה להעברת דיון מטעם משיב או מטעם היועץ המשפטי לממשלה, תוגש בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מטעם הדיון המוקדם בעתירה; ציווה בית המשפט על הגשת כתב תשובה בלי לקיים דיון מוקדם בעתירה, תוגש הבקשה לא יאוחר מהמועד שנקבע להגשת כתב התשובה.

(ג) בקשה להעברת דיון תיערך בכתב, ויפורטו בה הנסיבות המיוחדות המצדיקות העברת הדיון לבית המשפט העליון.

(ד) החליט בית המשפט שהבקשה אינה מצריכה תגובה, ידחה אותה על אחר.

(ה) החליט בית המשפט שהבקשה מצריכה תגובה, יבקש מבעלי הדין להגיב עליה, בכתב או בעל פה, במועד שיקבע.

(ו) על אף האמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), רשאי בית המשפט, בכל שלב של הדיון, אם ראה הצדקה לכך -

(1) להתיר לבעל דין או ליועץ המשפטי לממשלה להעלות בקשה להעברת הדיון, בכתב או בעל פה;

(2) להחליט על העברת הדיון לבית המשפט העליון, לאחר שנתקבלה תגובת בעלי הדין, בכתב או בעל פה;

(3) לבקש התייחסות מטעם היועץ המשפטי לממשלה לשאלה אם מן הראוי להעביר את הדיון לבית המשפט העליון.

פרק ג' - ערעור מינהלי

22. (א) ערעור מינהלי יוגש לבית המשפט שבאזור שיפוטו מצוי מקום מושבו של בית הדין שעל החלטתו מוגש הערעור.

(ב) הוגשו כמה ערעורים מינהליים בנושא אחד או בנושאים דומים בעיקרם לבתי משפט שונים, רשאי שופט של בית המשפט העליון, לבקשת בעל דין, לקבוע כי הערעורים, כולם או חלקם, יידונו במאוחד בבית המשפט שקבע לכך.

(ג) על בקשה לפי תקנת משנה (ב) יחולו הוראות תקנה 6א לתקנות סדר הדין האזרחי, בשינויים המתחייבים.

23. (א) ערעור מינהלי יוגש במועד שנקבע לכך בדיון.

(ב) לא נקבע מועד כאמור, יוגש ערעור מינהלי בתוך ארבעים וחמישה ימים.

המועד להגשת ערעור מינהלי

24. (א) ערעור מינהלי יוגש במסירת כתב ערעור מינהלי לבית המשפט.

(ב) בכתב ערעור מינהלי יפורטו כל אלה:

כתב ערעור מינהלי

(1) שם המערער, מספר זהותו ומענו להמצאת כתבי בידיון, ואם הוא מיוצג - שם עורך דינו ומענו;

(2) המשיבים ומענם להמצאת כתבי בידיון;

(3) שם בית הדין שעל החלטתו מוגש הערעור ומספר התיק שבו ניתנה ההחלטה;

(4) תיאור ההחלטה נושא הערעור, מועד מתן ההחלטה או המועד שבו הונצאה למערער, לפי הענין;

(5) פירוט הנימוקים שבעובדה ושכחוק שעליהם מתבסס הערעור;

(6) פירוט הסעד שמבקש המערער.

(ג) לכתב ערעור מינהלי יצורף העתק צילומי של ההחלטה נושא הערעור.

25. המשיב בערעור מינהלי
המשיב בערעור מינהלי
26. העברת חומר לבית המשפט
משהוגש ערעור מינהלי, יודיע מזכיר בית המשפט לבית הדין על הגשתו, ובית הדין יעביר לבית המשפט את תיק בית הדין בענין.
27. ריון מקדמי בערעור מינהלי
בית המשפט רשאי לקיים ריון מקדמי בערעור מינהלי לצורך הכנת הדיון בערעור ובמגמה לייעולו, ולשם כך הוא רשאי לתת כל החלטה הנדרשת לענין זה; כן רשאי בית המשפט לבחון אפשרות של סיום הערעור בהסדר מוסכם בין הצדדים, ולתת חוקף של פסק דין להסדר שהושג בין הצדדים.
28. הוראות משלימות
הוראות פרק ל' לתקנות סדר הדין האזרחי יחולו על ערעור לפי פרק זה, בשינויים המחויבים, אם אין בחוק ובתקנות אלה הוראה אחרת לענין הנדון, ואם אין בענין הנדון או בהקשרו דבר שאינו מתיישב עם הוראות החוק ותקנות אלה.

פרק ד' - תובענה מינהלית

29. תובענה מינהלית
תובענה מינהלית תוגש על דרך הגשת כתב תביעה והדיון בה יתקיים לפי תקנות סדר הדין האזרחי, אם אין בענין הנדון או בהקשרו דבר שאינו מתיישב עם הוראות החוק ותקנות אלה.
30. סייג להגשת תובענה מינהלית
לא תוגש תובענה מינהלית יחד עם עתירה מינהלית; ואולם ככל שלב של הדיון בעתירה רשאי בית המשפט, בהסכמת העותר, להמיר הליך של עתירה להליך של תובענה מינהלית, ולהורות לשם כך על תיקון כתבי הטענות והתאמתם להליך של תובענה מינהלית; הורה כך בית המשפט, יחולו על המשך הדיון הוראות תקנה 29.

פרק ה' - ערעור על החלטת הרשם

31. ערעור על החלטת רשם
המועד להגשת ערעור על החלטה של רשם הוא עשרים ימים.
32. הוראות פרק ל' לתקנות סדר הדין האזרחי, למעט סימנים ד' ו-ה, יחולו על ערעור כאמור, אם אין בחוק ובתקנות אלה הוראה אחרת לענין הנדון, ואם אין בענין הנדון או בהקשרו דבר שאינו מתיישב עם הוראות החוק ותקנות אלה.

פרק ו' - ערעור לבית המשפט העליון

33. המועד להגשת ערעור בזכות ובקשת רשות לערער על פסק רין של בית המשפט הוא שלושים ימים.
(א) המועד להגשת ערעור בזכות ובקשת רשות לערער על פסק רין של בית המשפט הוא שלושים ימים.
(ב) המועד להגשת בקשת רשות לערער על החלטה אחרת של בית המשפט הוא חמישה עשר ימים.
(ג) ניתנה רשות לערער, יוגש הערעור בתוך חמישה עשר ימים.
34. הוראות משלימות
הוראות פרק ל' לתקנות סדר הדין האזרחי יחולו על ערעור לפי פרק זה, בשינויים המחויבים, אם אין בחוק ובתקנות אלה הוראה אחרת לענין הנדון, ואם אין בענין הנדון או בהקשרו דבר שאינו מתיישב עם הוראות החוק ותקנות אלה.

פרק ז' – הוראות כלליות

35. (א) כתב בידיון המוגש לבית המשפט יומצא במישרין לשאר בעלי הדין, בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתום שלושה ימים מיום הגשתו לבית המשפט, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנות אלה.
- (ב) בקשה לצו ארעי או לצו ביניים תומצא במישרין לשאר בעלי הדין ביום הגשתה לבית המשפט; לבקשה יצורף עותק של העתירה, אלא אם כן העתירה הומצאה לבעלי הדין קודם לכן.
- (ג) צו ארעי או צו ביניים שהוצא נגד רשות יומצא למשרדה של הרשות, ועותק מהצו יימסר, באותו יום, גם כמפורט להלן:
- (1) היה הצו מופנה נגד רשות המיוצגת על ידי פרקליטות המדינה – למשרדו של פרקליט המחוז הנוגע בדבר, ובצו שניתן בבית המשפט העליון - למשרד פרקליטות המדינה בירושלים;
- (2) היה הצו מופנה נגד רשות אחרת – לכא כוח הרשות, ככל שהוא ידוע.
- (ד) הוראות פרק ל"ב לתקנות סדר הדין האזרחי יחולו על המצאת כתבי בידיון, בכפוף לאמור בתקנה זו, ובשינויים המחוייבים.
36. בעל דין לא יגיש תצהיר או מסמך אחר, נוסף על המפורט בתקנות אלה, אלא ברשות בית המשפט.
37. כל בקשה לפי תקנות אלה, למעט בקשה המועלת במהלך הדיון ברשות בית המשפט, תוגש בכתיב, ואם היא מעלה טענות שבעובדה, תהא נתמכת בתצהיר לפי תקנת משנה 5(ג) בשינויים המחוייבים לפי הענין.
38. בלי לגרוע מהוראות תקנות 3 ו-4, רשאי בית המשפט או הרשם לשנות כל מועד שנקבע לעשיית דבר שבסדר דין; ואולם מועד להגשת ערעור מינהלי, ערעור לבית המשפט העליון או בקשת רשות לערער לא יוארך אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו.
39. מנין הימים שנקבעו בתקנות אלה יימנה מיום מתן ההחלטה, אם ניתנה בפני בעל הדין; לא התייצב בעל דין אף שזומן כדין, יימנה המועד מיום מתן ההחלטה כאילו ניתנה בפניו; ניתנה החלטה שלא בפני בעל דין, יימנה המועד מיום המצאתה לו כדין.
40. נתן בית המשפט או הרשם החלטה על פי צד אחד, שלא לפי תקנה 18, רשאי בעל הדין שנגדו ניתנה ההחלטה לבקש את ביטולה או שינויה בתוך שבעה ימים מיום המצאתה, ורשאי בית המשפט או הרשם, לפי הענין, לבטלה או לשנותה, בתנאים שייראו לו, ובין השאר לענין הוצאות.
41. (א) בית המשפט או הרשם רשאי לחייב בעל דין בתשלום שכר טרחת עורך דין והוצאות המשפט לטובת בעל דין אחר.
- (ב) דחה בית המשפט את העתירה על הסף, לאחר שמצא שאין מגלה על פניה עילה להתערבותו, רשאי הוא, להטיל על העותר הוצאות לטובת אוצר המדינה בשיעור שיראה לנכון, או להורות לרשם לעשות כן.
- (ג) ראה בית המשפט כי בעל דין האריך את הדיון בהליך שלא לצורך או עשה שימוש בלתי ראוי בהליך, רשאי הוא, בלא קשר עם תוצאות המשפט להטיל על בעל הדין הוצאות לטובת אוצר המדינה בשיעור שיראה לנכון, או להורות לרשם לעשות כן.

(ד) פסק בית המשפט או הרשם שכר טרחת עורך דין לפי תקנת משנה (א) ייוסוף לסכום שנקבע כאמור סכום השווה למס ערך מוסף החל עליו, וזאת אם הורה בית המשפט או הרשם הוראה אחרת.

שמירת תוקף 42. הגשת עתירה, ערעור מינהלי או תובענה מינהלית, וכן ערעור או בקשת רשות לערער לבית המשפט העליון לפי החוק או תקנות אלה, אין בה, כשלעצמה, כדי לעכב את ביצוע ההחלטה נושא ההליך.

עיכוב ביצוע וסעד זמני 43. (א) בית המשפט רשאי להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שנתן, או של ההחלטה שהיא נושא הערעור המינהלי, וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, למועד שיקבע ובתנאים שייראו לו.

(ב) בית המשפט העליון רשאי להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שהיא נושא ערעור או נושא בקשת רשות לערער לפי החוק שהוגשו לו, וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, למועד שיקבע ובתנאים שייראו לו.

(ג) הוראות תקנה 9 ו-35(ב) ו-(ג) יחולו לענין בקשה והחלטה לעיכוב ביצוע וסעד זמני, בשינויים המחויבים.

תקופת פגרה 44. תקופת פגרה של בתי המשפט לא תבוא כמנין הימים שנקבעו בתקנות אלה או שקבע בית המשפט או הרשם, אלא אם כן הורה בית המשפט או הרשם, לפי הענין, הוראה אחרת.

ביטול תקנות סררי דין 45. בטלות –
(1) תקנות הרשויות המקומיות (ביוב) (ערעור לפני בית המשפט המחוזי), התשכ"ה-1964;¹¹
(2) תקנות הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית) (ערעור לפני בית המשפט המחוזי), התשל"ז-1977;¹²
(3) תקנות התעבורה (ערעור בפני בית המשפט המחוזי), התש"ם-1980;¹³
(4) תקנות התכנון והבניה (סררי דין בעתירות לבית משפט לענינים מינהליים), התשנ"ו-1996.¹⁴

תחילה 46. תחילתן של תקנות אלה ביום ט"ו בכסלו התשס"א (12 בדצמבר 2000).

הוראות מעבר 47. הוראות תקנות אלה לא יחולו על עתירה, ערעור מינהלי, תובענה מינהלית, ערעור או בקשת רשות לערער אשר הוגשו קודם לתחילתן של החוק, וימשיכו לחול על הליכים אלה התקנות המפורטות בתקנה 45, לפי הענין.

¹¹ ק"ת התשכ"ה, עמ' 183.

¹² ק"ת התשל"ז, עמ' 1768.

¹³ ק"ת התש"ם, עמ' 856.

¹⁴ ק"ת התשנ"ו, עמ' 570.

תוספת

טופס 1
(תקנה 5(ג))

בבית המשפט המחוזי ב.....
בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים

עתירה מינהלית מס'

בענין:

העותר

נגד

המשיב

כתב עתירה

העתירה תפרט את הנדרש בתקנה 5(ב) ויצורפו אליה העתקים צילומיים כנדרש לפי תקנה 5(ד).

.....
התימת העותר או בא כותרו

.....
תאריך

טופס 2

(תקנה 5(ג), 9(א), 10(ג), 37)

בבית המשפט המחוזי ב.....
בשבתו כבית משפט לענינים מינהליים

עתירה מינהלית מס'

בענין:

העותר

נגד

המשיב

תצהיר העותר/המשיב

אני החתום מטה מס' זהות לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזה לאמור:

1. (תיאור תפקידו של המצהיר וזיקתו לענינים נושא העתירה)
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בעתירה/שבכתב התשובה ולאומות האמור בה/ו.
3. האמור בסעיפים שבעתירה/שבכתב התשובה הוא ביריעתי האישית.
4. האמור בסעיפים שבעתירה/שבכתב התשובה הוא נכון לפי מיטב ידיעתי ואמונת. המקור לידיעתי ולאמונתי הוא.....
5. אני מצהיר כי השם דלעיל הוא שמי, החתימה דלמטה היא חתימתי, וכי תוכן הצהירי זה אמת.

.....
חתימת המצהיר

אישור

אני החתום מטה עורך דין, מאשר בזה כי כיום הופיע בפני המוכר לי אישית/ שזיהיתיו על פי תעודת זהות מס' ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

.....
חתימת מקבל התצהיר

טופס 3

(תקנה 10(ג))

בבית המשפט המחוזי ב..... עתירה מינהלית מס'.....
בשבתו כבית משפט לענינים מינהליים

בענין:

העותר

נגד

המשיב

כתב תשובה מטעם המשיב (מס' [

כתב התשובה יפרט את הנדרש לפי תקנה 9(ג) ויצורפו אליו העתקים צילומיים לפי תקנה 9(ד).

.....
תמימת העותר או בא כוחו

.....
תאריך

כ"ט בחשון התשס"א (27 בנובמבר 2000)
(חמ 3079-3)

יוסף בוי לין
שר המשפטים

תקנות בתי משפט לענינים מינהליים (אגרות), התשס"א-2000

בתוקף סמכותי לפי סעיף 13(ו) לחוק בתי משפט לענינים מינהליים, התש"ס-2000¹
(להלן - החוק), באישור שר האוצר לפי סעיף 339 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985²,
ובאישור ועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות אלה, "הליך מינהלי" - עתירה מינהלית, ערעור מינהלי ותובענה מינהלית.
הגדרה כמשמעותם בסעיף 5 לחוק.
2. תקנות בית משפט (אגרות), התשמ"ח-1987³ (להלן - תקנות האגרות), יהולו על הליך מינהלי, בשינויים המחויבים, לפי הענין.
החלת תקנות האגרות

¹ ס"ח התש"ס, עמ' 192.

² ס"ח התשמ"ה, עמ' 60; התשנ"א, עמ' 130.

³ ק"ת התשמ"ח, עמ' 221.

3. (א) בעד - אגרה בעד הליך מינהלי
- (1) הגשת עתירה מינהלית תשולם האגרה להגשת תביעה אחרת הקבועה בפרט 3(ב) בתוספת הראשונה לתקנות האגרות (להלן - התוספת הראשונה);
- (2) הגשת ערעור מינהלי תשולם האגרה להגשת ערעור בבית משפט מחוזי על פסק דין של בית משפט שלום הקבועה בפרט 4(א) בתוספת הראשונה;
- (3) הגשת תובענה מינהלית תשולם האגרה בעד הגשת תביעה בבית משפט מחוזי לטכום כסף קצוב הקבועה בפרט 3(א) בתוספת הראשונה.
- (ב) הומרה עתירה מינהלית לתובענה מינהלית, כאמור בתקנה 30 לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000⁴, תשולם תוספת אגרה להשלמת סכום האגרה בעד תובענה מינהלית.
4. בעד הליך מינהלי תשולם אגרת פרוטוקול הקבועה בפרט 3 בתוספת השניה לתקנות האגרות.
5. תקנות התכנון והבניה (עתירות בבתי משפט לעניינים מינהליים) (אגרות), התשנ"ו - ביטול⁵ 1996 - בטלות.
6. תחילתן של תקנות אלה ביום תחילתו של החוק, והן יחולו על הליך מינהלי שהוגש ביום תחילתן או לאחריו.
- י' בכסלו התשס"א (3 בדצמבר 2000)
(חמ 3062-3)
- יוסף ביילין
שר המשפטים

⁴ ק"ת התשס"א, עמ' 170.

⁵ ק"ת התשנ"ו, עמ' 577.